

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1Csp/3/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124405360
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Dulina
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2025:6124405360.3

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Tomášom Dulinom v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpeného: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanému: A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX, B., o zaplatenie 747,92 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 489,24 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,65 % ročne zo sumy 489,24 eur od 21.10.2024 do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 30,82 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu dňa 23.10.2024 Okresnému súdu Banská Bystrica v rámci upomínacieho konania domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 747,92 eur spolu s úrokom vo výške 37,71 eur a úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 747,92 eur od 07.09.2024 do zaplatenia. Žalobca zároveň navrhol, aby súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že Žalobca ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom - spotrebiteľom dňa 20.06.2022 Úverovú zmluvu č. 7206088505 (ďalej len „ÚZ“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „ÚZP“), ktoré obsahujú Sadzobník poplatkov. Predmetom ÚZ bolo poskytnutie revolvingového úveru s výškou úverového rámca 1600 eur zo strany žalobcu žalovanému, tento úver žalovaný čerpal prostredníctvom úverovej karty. Revolvingový úver je dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver, ktorý je dlžníkovi (žalovanému) poskytovaný k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb a umožňuje mu čerpať po odsúhlasení zo strany veriteľa peňažné prostriedky prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca a následne uhrádzať splátky v minimálne dohodnutej výške, pričom môže uhradiť aj celý čerpaný úver jedinou splátkou. Žalovaný bol odo dňa účinnosti revolvingovej zmluvy v pravidelných mesačných výpisoch z úverového účtu, ktoré boli zasielané na adresu žalovaného v listinnej forme informovaný o výške mesačnej splátky, o výške úroku a poplatku, výške úverového rámca ako aj o celkovom zostatku na úverovom účte a jednotlivých transakciách na úverovom účte. Žalovaný sa zaviazal peňažné prostriedky vrátiť spolu s úrokom a poplatkom v pravidelných mesačných splátkach v súlade s ÚZ, ÚZP. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď splátky úveru riadne a včas nesplácal. Žalobca Výzvou na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 22.07.2024 vyzval žalovaného na úhradu splátok, ktoré neboli riadne a včas zaplatené a žalobca touto výzvou upozornil žalovaného na možnosť uplatnenia práva na predčasné splatenie budúcich splátok úveru v lehote nie

kratšej ako 15 dní. Žalovaný napriek výzve dlžné splátky neuhradil, a teda žalobca pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti budúcich splátok úveru Výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 22.08.2024 pre omeškanie s úhradou splátky splatnej dňa 20.05.2024. Žalobca poskytol žalovanému lehotu 15 dní na splnenie povinností, žalovaný v lehote na plnenie dlžnú sumu neuhradil, a preto si žalobca okrem dlžnej sumy uplatňuje v žalobe aj zákonné úroky z omeškania. Sadzba úroku z omeškania, ktorú si žalobca uplatňuje vo výške 9.25 % ročne bola stanovená nasledovne: základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. ku dňu 07.09.2024 navýšená o 5 percentuálnych bodov. Pred podaním žaloby vyzval žalobca listom zo 18.09.2024 žalovaného k zaplateniu aktuálne dlžnej sumy s upozornením, že ak v stanovenej lehote dlžnú sumu neuhradí, bude vo veci podaná žaloba, a teda žalovaný bol vyzvaný na úhradu dlhu v posledných troch mesiacoch pred podaním tohto návrhu. Prostredníctvom úverovej karty čerpal žalovaný poskytnutý revolvingový úver spolu vo výške 769,60 eur a žalobcovi uhradil čiastku 929,06 eur. Žalobca v tomto bode návrhu odkazuje na prílohu, v ktorej je špecifikovaná žalovaná suma 785,63 eur a pozostáva zo súčtu: Istina vo výške 592,43 eur, táto suma predstavuje istinu 23.-27. splátky spolu vo výške 592,43 eur. CoC istina vo výške 155,49 eur, CoC úrok vo výške 37,45 eur, Úrok zrušeného splátkového programu vo výške 0,26 eur. Žalobca zároveň predložil súdu listiny, z ktorých obsahu má vyplývať, že žalobca posudzoval s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver: Interný dokument o posúdení bonity s uvedením výšky príjmu, rodinného stavu a podmienok bývania žalovaného, Úverová správa z registrov dlžníkov NRKI pre účely posudzovania schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver. V rámci postupu v poskytovaní úveru napĺňa žalobca svoju zákonnú povinnosť preverovania bonity žalovaného dôsledným zisťovaním jeho kreditného skóre, ktoré zaisťuje oddelenie úverových rizík žalobcu. Týmto procesom je posudzovaná príjmová a výdavková stránka žalovaného a ďalej sa skúmajú informácie o premenných hodnotách žalovaného ako je vek, vzdelanie, zdroj príjmov, rodinný stav, počet detí, spôsob bývania a pod. Pre tento účel je využívaný štatistický model, ktorého výstupom je pravdepodobnosť dodržania úverových záväzkov zo strany žalovaného. Tento model je postavený na logickej regresii, kde sa jednotlivé dichotomické premenné opierajú o ďalšie. Pre každú produktovú líniu potom žalobca využíva odlišný model pre zistenie kreditného skóre žalovaného. Rovnako tak sú nastavené hodnoty minimálneho kreditného skóre, ktorého nedosiahnutím je posudzovaná žiadosť zamietnutá. Uvedené posudzovanie bonity na základe parametrov vytvorených odbornými zamestnancami žalobcu vykonáva automatizovaný systém s výsledkom, ktorý predstavuje limit najvyššej mesačnej splátky. V rámci neho je overovaná schopnosť žalovaného splácať ďalšie finančné záväzky a hradiť nevyhnutné životné výdavky. Je zohľadňované rodinné postavenie žalovaného, najmä vyživovacia povinnosť, príjem partnera žalovaného, prípadne ďalšie skutočnosti. Pokiaľ z takto uvedených informácií vznikne pochybnosť o pravosti tvrdení žalovaného, pristupuje žalobca k žiadosti o predloženie potvrdenia o výške príjmu a výpisu z bankového účtu. Existenciu prípadných ďalších pochybností ohľadom bonity žalovaného minimalizuje žalobca kontrolou žalovaného v externých registroch. Využívané sú registre Sociálnej poisťovne pre overenie príjmu žalovaného a jeho zamestnávateľa, poprípade overenie poberania dôchodku a úverové registre NRKI, s ktorých pomocou sa zhromažďujú informácie, ako je napr. existencia záväzkov, ich výška, historická platobná morálka žalovaného. Hodnotu informácií z týchto registrov je pritom potrebné považovať za významnú.

3. Prílohu žaloby tvoria: predžalobná výzva zo dňa 18.09.2024, epotvrdenky, zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 20.06.2022, úverové podmienky, dokument označený ako „Posúdenie schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver“, výpis žalovaného z úverového registra, výzva na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 22.07.2024, výzva k splateniu celého úveru zo dňa 22.08.2024, výpis čerpania splátok a úhrad.

4. Okresný súd Banská Bystrica vyhovel žalobe v plnom rozsahu platobným rozkazom sp. zn. 7Up/1752/2024 zo dňa 03.12.2024.

5. Žalovaný podal voči predmetnému platobnému rozkazu včas odpor, v dôsledku čoho sa platobný rozkaz zo zákona zrušil. Žalovaný odôvodnil podaný odpor tým, že zosplatenie úveru považuje za nepreskúmateľné a neplatné a v rozpore so zákonom. Z dokladov priložených žalobcom týkajúcich sa zosplatenia úveru nie je možné zistiť, ktorou splátkou sa žalovaný dostal do omeškania a na základe ktorej omeškanej splátky začal proces zosplatenia. Preto zastáva názor, že žalobca nebol oprávnený úver zosplatiť. Žiada preto, aby Okresný súd Banská Bystrica napadnutý platobný rozkaz zrušil a vo veci nariadil pojednávanie.

6. Právny zástupca žalobcu vo vyjadrení k podanému odporu uviedol, že nepovažuje právny záver žalovaného za správny a predkladá konajúcemu súdu listinu: Výzva na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 22.07.2024, daná na poštovú prepravu dňa 24.07.2024 pod podacím číslom RG274818469SK doručená dňa 26.07.2024, Výzva k splateniu celého úveru zo dňa 22.08.2024 daná na poštovú prepravu dňa 23.08.2024 pod podacím číslom C. doručená dňa 27.8.2024. Skutočnosť, že strata výhody splátok je dohodnutá v úverovej zmluve na strane č. 1 a spôsob výkonu tohto práva je daný zákonom. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď splátky úveru riadne a včas nesplácal. Žalobca Výzvou na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 22.07.2024 vyzval žalovaného na úhradu splátok, ktoré neboli riadne a včas zaplatené a žalobca touto výzvou upozornil žalovaného na možnosť uplatnenia práva na predčasné splatenie budúcich splátok úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní. Žalovaný napriek výzve dlžné splátky neuhradil, a teda žalobca pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti budúcich splátok úveru Výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 22.08.2024 pre omeškание s úhradou splátky splatnej dňa 20.05.2024. Žalobca trvá na podanej žalobe v celom rozsahu a navrhuje pokračovanie v konaní na príslušnom súde.

7. Dňa 27.01.2025 bola vec postúpená na ďalšie prejednanie tunajšiemu súdu.

8. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 10.02.2025 uviedol, že žalobca nebol oprávnený úver zosplatiť pretože k zosplateniu došlo v rozpore so zákonom. Preto žiada súd, aby žalobu zamietol. V prípade, že súd vyhovie žalobcovi v celom rozsahu, žiada o možnosť splácať žalovanú sumu v mesačných splátkach po 50 eur. Z dôvodu hospodárnosti konania súhlasí s tým, aby súd vo veci rozhodol bez jeho prítomnosti.

9. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 05.03.2025 na základe výzvy súdu uviedol, že žalovaný čerpal sumy v celkovej výške 1418,30 eur a hradil splátky v celkovej výške 929,06 eur. K podaniu priložil prehľad čerpania a jednotlivých úhrad úveru.

10. Súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 18.08.2025, na ktoré predvolal právneho zástupcu žalobcu a žalovaného. Právny zástupca žalobcu podaním doručeným súdu dňa 16.08.2025 ospravedlnil svoju neúčast' a neúčast' žalobcu na pojednávaní a zároveň súhlasil s konaním bez ich účasti. Na pojednávanie sa bez ospravedlnenia nedostavil žalovaný, ktorý nežiadal o odročenie pojednávania. Keďže boli splnené procesné podmienky podľa § 180 CSP na prejednanie veci v neprítomnosti sporových strán, súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti sporových strán a právneho zástupcu žalobcu.

11. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to predžalobnou výzvou zo dňa 18.09.2024, epotvrdenkami, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 20.06.2022, úverovými podmienkami, dokumentom označeným ako „Posúdenie schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver“, výpisom žalovaného z úverového registra, výzvou na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 22.07.2024, výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 22.08.2024, výpisom čerpania splátok a úhrad, oboznámil sa so skutkovými tvrdeniami strán sporu, ako aj s ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

12. Žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 20.06.2022 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového úveru vo výške úverového rámca 1 600 eur. Podľa ustanovení zmluvy bola výška úverového rámca (kreditného limitu): 1 600 eur /ročná úroková sadzba: 26,28 %, mesačná úroková sadzba 2,19 % /RPMN: 32,2 %, Celková čiastka splatná spotrebiteľom: 1 845,60 eur. Výška minimálnej mesačnej splátky: 4 % z dlžnej sumy (min 12 eur). Frekvencia splátok predstavuje 20. deň v mesiaci.

13. Z časti zmluvy (POTVRDENIE TRANSAKCIE) vyplýva, že žalovaný svojim podpisom zmluvy o úvere žiada o prvé čerpanie úveru v uvedenej výške prevodom na účet osoby predávajúcej v zmluve špecifikovaný tovar – čierna technika /Hisense S8A6G/. Výška prvého čerpania úveru predstavovala sumu 648,70 eur.

14. Zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzatvorená na dobu neurčitú, pričom strany sa v časti DÔSLEDKY NESPLÁCANIA ÚVERU dohodli, že v prípade, že sa dlžník oneskorí s platením aspoň troch splátok, alebo sa oneskorí s platením jednej splátky dlhšie ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený úver z karty zosplatiť.

15. Listom zo dňa 22.08.2024 v nadväznosti na výzvu zo dňa 22.07.2024 mal veriteľ vyhlásiť okamžitú splatnosť všetkých splátok a vyzvať žalovaného na úhradu celkovej dlžnej sumy vo výške 850,63 eur.

16. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

17. Podľa § 2 ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania; veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti; zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

18. Podľa § 9 ods. 1, 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová „spotrebiteľský úver“ v príslušnom gramatickom tvare. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia, d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s

poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia, r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16, s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

19. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c), d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia, g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

20. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

21. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „OZ“) výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

22. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Podľa § 52 ods. 1 až 4 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ spotrebiteľskej zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

25. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

26. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

27. Podľa § 517 ods. 1 OZ ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

28. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

29. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

30. Podľa § 3 ods. 1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

31. Súd konštatuje, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Žalobca vystupuje v právnom vzťahu so žalovaným v rámci svojej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ a žalovaný vystupuje mimo podnikateľskej činnosti ako fyzická osoba - spotrebiteľ. Z obsahu zmluvy vyplýva, že ide o spotrebiteľskú zmluvu a spotrebiteľský úver.

32. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je toto dojednanie neplatné.

33. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré žalobca uviedol v žalobe a vo vyjadreniach. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu v ktorom spočíva na strane sporu. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledkom konania, ktorý závisí od zistených a vykonaných dôkazov.

34. Podľa čl. 8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podporiť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

35. Podľa čl. 17 CSP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

36. Podľa § 150 ods. 1, 2 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

37. Podľa § 151 ods. 1, 2 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

38. Súd mal v prejednávanvej veci za preukázané, že žalobca na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytol žalovanému finančné prostriedky vo forme revolvingového úveru, ktorý umožňoval žalovanému opakované čerpanie úveru vo výške úverového rámca 1 600 eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver žalobcovi splácať splátkami vo výške ako je to uvedené v zmluve a to splátkami vo výške 4 % z dlžnej sumy. Suma splátky bola uvedená len ako minimálna vo výške 12 eur, čo pri charaktere revolvingového úveru, ktorý je postupne čerpaný je nepresné.

39. Z predložených listinných dôkazov a nepopretých skutkových tvrdení žalobcu mal súd ďalej za preukázané, že žalovaný reálne vyčerpal úver vo výške 1 418,30 eur a v prospech veriteľa uhradil finančné prostriedky vo výške 929,06 eur.

40. Súd v predmetnej veci poukazuje na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

41. Súd z úradnej moci preskúmal žalobcom predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom dospel k záveru, že dojednaná úroková sadzba vo výške 26,28 % ročne je v rozpore s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko priemerné úrokové sadzby z obdobných úverov pri nových úveroch nad 5 rokov boli v tom čase vo výške 6,71 % ročne, teda dohodnutá výška úrokov v danom prípade o viac ako 100 % prevyšuje úrokové sadzby, za ktoré poskytovali banky úvery v rozhodnom čase, teda v čase uzatvorenia zmluvy. Vzhľadom na uvedené súd vyhodnotil dojednaný úrok za neplatný, pre jeho rozpor s dobrými mravmi.

42. Čo sa týka inštitútu dobrých mravov, tento nie je v zákone definovaný, avšak v súdnej praxi bol tento inštitút ustálený ako súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavania je častokrát zabezpečované aj právnymi normami ale zároveň tieto zásady sú obsiahnuté aj v mimoprávnom súbore pravidiel správania sa, ktorý je všeobecne uznávaný vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi a rešpektuje právne princípy spoločenského poriadku tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Na základe uvedeného je potrebné ustáliť, že právny úkon je v rozpore s dobrými mravmi, ak odporuje takým pravidlám správania sa, ktoré samé osebe nemusia mať povahu právnych noriem ale sú v rozpore so všeobecne uznávanými morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. V tejto súvislosti tunajší súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1MCdo/1/2009 zo dňa 31.07.2009, kde tento konštatoval, že hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny

úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.

43. Rozhodovacia prax súdov vyhodnotila výšku úrokov ako priečiacu sa dobrým mravom v prípadoch, ak tieto prevyšovali úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/26/2011, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/133/2014 zo dňa 25.6.2015, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/79/2016 zo dňa 26.10.2016, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 7Co/53/2016 zo dňa 29.8.2016 a iné). Súdna prax taktiež ustálila, že za rozporné s dobrými mravmi sa považuje poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100 % priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. (rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 5.11.2014, sp.zn. 8CoCsp/20/2022 zo dňa 30.6.2022, sp.zn. 7Co/220/2014 zo dňa 27.11.2014, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 9Co/77/2017 zo dňa 14.3.2018, rozsudky Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/114/119 zo dňa 29.01.2020, sp. zn. 15Co/276/2018 zo dňa 13.3.2019 a iné).

44. Vzhľadom na uvedené závery súd konštatuje, že posudzovanie výšky dojednaných úrokov nie je vyňaté zo súdnej kontroly podľa § 53 ods. 1 a § 39 ods. 1 OZ. Ako vyplýva z uvedeného, súdnou praxou bolo ustálené, že priečiacou sa dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom, a to aj v prípade nebankových spoločností. Poukazujúc na skutočnosť, že v prejednávanom prípade bola výška dohodnutých úrokov úveru v sadzbe 26,28 % ročne, táto prevýšila viac ako o 100 % hodnotu úrokových sadzieb nových spotrebiteľských úverov poskytovaných bankami nad 5 rokov, ktoré banky poskytovali v júni 2022 (vo výške 6,71 % ročne), vzhľadom na uvedené vyhodnotil súd výšku dojednaného úveru ako odporujúcu dobrým mravom, a teda neplatnú podľa § 39 OZ. Pre neplatné dojednanie úrokovej sadzby je nevyhnutné skonštatovať, že žalobcom poskytnutý úver bol bezúročný.

45. Pokiaľ by žalobca namietal, že výšku úrokovej sadzby nemožno posudzovať izolovane bez toho, aby súd prihliadal na to, že celková výška odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov podľa § 53 ods. 6 OZ neprevyšuje dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, súd uvádza, že predmetné ustanovenie nevylučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevylučuje s uplatnením korektívu dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 OZ môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti. (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/53/2016 zo dňa 28.09.2016, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/404/2017 zo dňa 31. mája 2018 ako aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9CoCsp/22/2020 z 22.10.2020). Vzhľadom na uvedené závery súd osobitne, bez ohľadu na výšku dojednanej odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov, posudzoval výšku dohodnutej úrokovej sadzby a dospel k záveru o tom, že táto odporuje dobrým mravom, a teda je neplatná podľa § 39 OZ.

46. Súd mal po preskúmaní zmluvy ďalej za to, že v zmluve chýba uvedenie výšky splátky, náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 písm. i) ZoSÚ, čo spôsobuje v zmysle ust. § 11 ods. 1 ZoSÚ bezúročnosť a bezoplatkovosť úveru.

47. Súd v tomto smere poukazuje na rozhodnutie Okresného súdu Poprad z 25.06.2024 sp.zn. 22Csp/25/2023. Pokiaľ by aj žalobca tvrdil, že konkrétnu výšku povinnej mesačnej splátky vypočítanú podľa úverovej zmluvy oznamoval žalovanému vo výpise z úverového účtu v závislosti od aktuálne vyčerpaných peňažných prostriedkov, súdu o tom nedoložil žiadny relevantný doklad.

48. Súd dáva do pozornosti k týmto záverom závery odvolacieho súdu na ktoré odkazuje rozhodnutie Okresného súdu Poprad vo vyššie citovanom rozhodnutí prijaté napr. v rozsudku Krajského súdu v Žiline

sp.zn. 9Co123/2019 zo dňa 11.07.2019: „9) ... Jednou z obligatórných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy bol v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. účinného v čase jej uzatvorenia aj údaj o výške splátky, pričom predložená zmluva o revolvingovom úvere takúto konkrétnu výšku neobsahovala. Zo žalobcom predloženej Zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že výška mesačnej splátky je min. 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,- eur. Takýto spôsob uvedenia výšky mesačnej splátky je nejednoznačný, pripúšťajúci rôzny výklad a v spotrebiteľských úverových vzťahoch neprípustný. Výška mesačnej splátky má byť uvedená konkrétnou vyčíslenou sumou a nie uvedením ako splátku vypočítať prostredníctvom matematických operácií, ktorých vypočítanie je navyše nejasné. Spotrebiteľ tak hneď pri podpise zmluvy nevie bez väčších komplikácií, v akej konkrétnej výške bude povinný čerpaný úver splácať a ani si výšku splátky jednoznačne odvodiť, čím v danom momente nevie posúdiť rozsah svojho záväzku, a tak nemá možnosť vykonať výber medzi viacerými ponúknutými úverovými produktmi od viacerých dodávateľov a v závislosti od rýchlosti, akou sa spláca istina úveru. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že výška splátky je koncipovaná ako minimálna, pričom nie je uvedené, za akých okolností (a o koľko) môže byť aj vyššia. Ani odvolacia námietka žalobcu o tom, že v prípade revolvingového úveru nemohol v zmluve uviesť výšku mesačnej splátky inak, než to v Zmluve o revolvingovom úvere uviedol, nemôže privediť iný záver odvolacieho súdu ako ten, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi tak prislúcha len právo na vrátenie poskytnutého úveru bez úrokov a poplatkov, ktorého výška nebola sporná. Ak zákon vyžaduje, aby každá zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala určenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a poplatkov podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, potom niet dôvodu, prečo by uvedené údaje nemala obsahovať i zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, keď pre tento typ úveru zákon nestanovuje žiadne výnimky a odchýlky. 10) Pre úplnosť odvolací súd konštatuje, že pokiaľ žalobca poukazoval na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/15 zo dňa 09.11.2016 a na eurokonformný výklad ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého nemožno od dodávateľov žiadať, aby v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. uvádzali rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky), je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie nezaložil svoje rozhodnutie na tom, že v Zmluve o revolvingovom úvere absentoval tento rozpis splátok, ale na závere, že dojednanie o výške mesačnej splátky spôsobom, ako žalobca uviedol, spôsobuje jeho neplatosť a zároveň bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. Ak aj žalobca v odvolaní uviedol, že konkrétnu výšku povinnej mesačnej splátky vypočítanú podľa úverovej zmluvy oznamoval žalovanej vo výpise z úverového účtu v závislosti od aktuálne vyčerpaných peňažných prostriedkov, o tom nedoložil žiadny relevantný doklad.“. Porovnaj tiež napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/19/2017 zo dňa 28.02.2017, rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 32Csp 36/2019 zo dňa 24.07.2019, a ďalšie).

49. V súlade s citovanými závermi rozhodnutia má súd v prejednávanej veci za to, že v zmluve absentuje jednoznačné uvedenie výšky mesačnej splátky poskytnutého úveru, čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

50. Žalobca ako veriteľ bol podľa § 7 ods. ZoSÚ povinný pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného ako dlžníka splácať spotrebiteľský úver. Pri posudzovaní úverovej schopnosti žalovaného bol žalobca povinný brať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem žalovaného a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Z odseku 2 § 7 ZoSÚ zároveň vyplýva, že veriteľ pri posudzovaní úverovej schopnosti dlžníka vychádza z informácií a dokladov poskytnutých na jeho žiadosť samotným dlžníkom a súčasne si je veriteľ povinný sám zabezpečiť informácie o dlžníkovi z príslušných databáz. Veriteľ pre posúdenie úverovej schopnosti dlžníka je povinný získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je potrebné ďalej overovať. Veriteľ musí disponovať takými informáciami o príjmoch a výdavkoch dlžníka, z ktorých bude schopný čo najobjektívnejšie posúdiť finančnú situáciu dlžníka. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver je potrebné chápať ako situáciu, keď spotrebiteľ s poukazom na svoje pravidelné príjmy a výdavky disponuje dostatkom finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať spotrebiteľský úver v predpokladanej výške.

51. Vzhľadom na vyššie uvedené a vykonané dokazovanie súd konštatuje, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, ktorým by preukázal dodržanie postupu podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovaným. Žalobca k skutkovým tvrdeniam o riadnom skúmaní úveruschopnosti žalovaného doložil interný dokument

ohľadom zistených skutočností týkajúcich sa pomerov žalovaného. Zároveň žalobca predložil výstup dopytu do úverového registra. Súd má na základe vykonaného dokazovania za to, že žalobca nepredložil súdu dôkazy, ktorými by preukázal dodržanie postupu v súlade s § 7 ods. 1 ZoSÚ.

52. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že veriteľ zisťoval a relevantne overoval príjem žalovaného (napr. výplattými páskami) a vychádzal výhradne z vlastných zistení uvedených v zmluve o úvere a v internom súhrne zistených pomerov žalovaného. Žalobca zisťoval úverovú zaťaženosť žalovaného v úverovom registri, avšak zákonodarca uložil veriteľovi povinnosť zistiť sociálnoekonomickú situáciu spotrebiteľa, teda žalovaného, čo znamená povinnosť zistiť nielen jeho príjem, ale aj pravidelné výdavky. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je totiž kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo totiž zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť, ale aj overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný zistiť objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Odborná starostlivosť totiž predpokladá, že údaje ktoré dlžník veriteľovi uvedie, si veriteľ aj overí. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov nie je podľa súdu dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať o súkromné pôžičky. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Zmluva o úvere neobsahuje uvedenie žiadnych výdavkov žalovaného. Žalobca dôsledne neskúmal výdavky spotrebiteľa, pričom ak v zmluve uvádza mobilné číslo spotrebiteľa, tak minimálne náklad s jeho používaním má, rovnako tak žije v dome/byte, tzn. že sa minimálne musí podieľať na nákladoch spojených s užívaním nehnuteľnosti a taktiež musí z niečoho žiť, teda mať výdavky na stravovanie, ošatenie, čo žalobca vôbec neskúmal.

53. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a posúdenia toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných mesačných výdavkov taká čiastka, aká bude potrebná na splácanie úveru. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch spotrebiteľa, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto veriteľ ako dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Žalobca vykonaným dokazovaním nepreukázal, že ako veriteľ pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere riadne zisťoval nielen príjmy spotrebiteľa, ale ani jeho výdavky.

54. Keďže žalobca nepredložil potrebné dôkazy, ktorými by preukázal, že ako veriteľ pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovaným skúmal riadne jeho schopnosť splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, súd má za to, že žalobca nekonal s odbornou starostlivosťou pri plnení svojej zákonnej povinnosti skúmať schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver, čo vedie k nemožnosti veriteľa požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru podľa § 11 ods. 2 prvá veta ZoSÚ. Zároveň na základe vykonaného dokazovania má súd za to, že žalobca ako veriteľ hrubo porušil svoju povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže nepredložil žiadne dôkazy, aby schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver posudzoval s prihliadnutím k jeho pravidelným mesačným výdavkom (s výnimkou preverenia úverového zaťaženia žalovaného).

55. Porušenie zákonnej povinnosti banky, spôsobilo v prejednávanej veci okrem bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru aj ďalší dôsledok vyplývajúci z § 11 ods. 2 vety prvej ZoSÚ, a to ten, že nie je možné úver predčasne zosplatiť. Právny úkon veriteľa o zosplatnení je preto v rozpore s týmto ustanovením, a preto podľa § 39 OZ je absolútne neplatný.

56. Ďalším dôvodom prečo nemohlo v prejednávanej veci ísť o platné predčasné zosplatnenie úveru je dôvod, na ktorý poukázal opakovane už v minulosti aj Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 28.06.2018 sp.zn. 6Co/26/2017 kde vo vzťahu k náležitostiam zosplatnenia dlhu uviedol, že „taký právny úkon, akým je zosplatnenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj, a to identifikáciu tej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Práve totiž od splatnosti tejto splátky sa začína počítať premičacia doba podľa § 103 OZ. Preto možno celkom opodstatnene konštatovať nad rámec potreby pre rozhodnutie v merite veci, že právny úkon, ktorým veriteľ zosplatnil celý dlh je na úkor určitosti nejasný, vyvoláva otázky, a preto neplatný pre jeho neurčitost' (§ 37 ods. 1 OZ)“. Uvedený názor bol potvrdený aj v ďalších rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove (viď napr. rozsudok zo dňa 29.10.2019 sp.zn. 20Co/90/2019, bod 17 jeho odôvodnenia). Zo strany žalobcu podľa súdu došlo k absolútne neplatnému zosplatneniu celého úveru. V zosplatnení úveru v liste zo dňa 22.08.2024 absentuje špecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu úveru. Ani v liste zo dňa 22.07.2024, ktorým upozornil žalovaného dlžníka na omeškanie nie je uvedené s ktorou konkrétnou splátkou za ktorý mesiac sa mal dlžník dostať do omeškania. Rozhodovacia prax súdov sa v súvislosti s posudzovaním platnosti týchto jednostranných právnych úkonov menila. Ako je to vyššie citované v najnovších súdnych rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR ako odvolacích súdov aktuálna súdna prax považuje za nevyhnutné pre platne právne zosplatnenie špecifikáciu konkrétnej splátky, pre ktorú k zosplatneniu došlo. Takto tomu v danom prípade podľa súdu nebolo. Z obsahu predložených listín, nemožno jednoznačne vyvodiť to, s akou splátkou sa dostal žalovaný do omeškania. Jej uvedenie je nevyhnuté aj pre počítanie lehôt podľa ust. § 53 ods. 9 OZ. To tiež nie je možné preskúmať.

57. Podľa súdu preto vyhlásenie žalobcu o predčasnej splatnosti nie je platné a nemá právne účinky predpokladané zákonom. Preto žalobca nemôže požadovať jednorazové splatenie celého dlhu ale len splatných splátok a keďže žalobcovi neprináleží nárok na zaplatenie úrokov ani poplatkov, žalobca má právo len na vrátenie istiny poskytnutého úveru.

58. Vzhľadom na záver súdu o bezúčinnosti a bezpoplatkovosti celého úveru a na konštatovanú nemožnosť okamžitého zosplatnenia úveru v prejednávanej veci žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi len nevrátenú časť splatnej istiny úveru. Súd mal žalobcom predloženými listinami (výpis čerpania, splátok a úhrad) za preukázané, že žalovaný vyčerpal celkom sumu 1 418,30 eur, pričom na úverový účet zaplatil 929,06 eur. Zároveň mal súd z výpisu čerpania, splátok a úhrad za preukázané, že úver mal žalovaný splácať predpísanými splátkami vo výške 49,49 eur. Na základe takto zisteného skutkového stavu má súd za to, že žalovaný mal poskytnutý úver vo výške 1 418,30 eur splácať mesačnými splátkami vo výške 49,49 eur, čo pri splatnosti prvej splátky dňa 20.07.2022 znamená konečnú splatnosť úveru po úhrade 29 splátok úveru (28x49,49 eur + 1x32,58 eur), teda dňa 20.10.2024. Ku dňu vyhlásenia tohto rozhodnutia tak boli splatné všetky splátky úveru vo výške 1 418,30 eur, z čoho žalovaný uhradil celkom sumu 929,06 eur. Celkový dlh žalovaného na neuhradenej splatnej istine úveru tak predstavuje sumu 489,24 eur, na ktorého úhradu súd zaviazal žalovaného a v prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietol ako nedôvodnú.

59. Keďže súd mal za to, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru je neplatné, k tomuto dňu ako žalobca žiadal nemohol byť žalovaný v omeškaní s úhradou celej dlžnej sumy. Žalobca žiadal priznať úrok z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 747,92 eur od 07.09.2024 do zaplatenia. Žalobca nežiadal úrok z omeškania z jednotlivých splátok odo dňa nasledujúceho po dni ich splatnosti, ale žiadal úrok z omeškania až odo dňa nasledujúceho po dni keď v zmysle jeho názoru vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť celú dlžnú sumu jednorazovo, čo súd vzhľadom na dispozičný princíp nemohol prekročiť, preto aj súd úrok z omeškania priznal až odo dňa nasledujúceho po dni keď sa celý dlh žalovaného stal splatným. Priznanie sankčných úrokov z jednotlivých splátok by totiž bolo v rozpore s dispozičnou zásadou upravenou v § 216 ods. 2 CSP.

60. Vzhľadom k tomu, že súd úver považuje za bezúčinný a bez poplatkov, žalovaný mal na tento úver zaplatiť veriteľovi len sumu nezaplateného splatného zostatku poskytnutej istiny vo výške 489,24 eur v rozsahu splátok, z ktorých posledná bola splatná dňa 20.10.2024. Sadzbou úroku z omeškania určenou podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka je tu sadzba 8,65 % ročne. Preto vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný odo dňa 21.10.2024 preukázateľne bol v omeškaní so zaplatením nevrátenej úverovej istiny úveru vo výške 489,24 eur a jeho omeškanie trvá, uložil mu súd spolu so sumou 489,24 eur zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania v zákonnej výške 8,65 % ročne zo sumy 489,24 eur od 21.10.2024 do zaplatenia. Nakoľko súd z dôvodov

už uvedených uzavrel, že na ostatné uplatňované nároky žalobcovi nárok nevznikol, s ich zaplatením sa žalovaný nemohol dostať ani do omeškania, preto v časti úroku z omeškania požadovaného zo sumy prevyšujúcej sumu nevrátenej úverovej istiny súd žalobu zamietol a z dôvodov už uvedených zamietol ju aj v časti úroku z omeškania požadovaného nad rámec v akom bol žalobcovi tento nárok priznaný.

61. Súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu v lehote stanovenej v § 232 ods. 3 veta prvá CSP, t.j. v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaný v podaní zo dňa 10.02.2025 požiadal, aby mu súd umožnil splácať priznané plnenie voči žalobcovi splátkami vo výške 50 eur mesačne, pričom dôvody tejto žiadosti neuviedol. Žalovaný nereagoval na výzvu súdu, aby doplnil dôvody podanej žiadosti a zároveň aby tieto preukázal. Dôvody žiadosti nedoplnil ani na nariadenom pojednávaní, preto súd nemal dostatočný podklad pre posúdenie dôvodnosti žiadosti žalovaného o povolenie splácať priznané plnenie žalobcovi.

62. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

63. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

64. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

65. Súd nevzhladol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, pre ktoré by žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu procesného úspechu nemal priznať a ani ich nikto netvrdil. O nároku na náhradu trov konania tak súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Žalobca sa v predmetnom konaní domáhal zaplatenia sumy 747,92 eur, pričom úspech mal v časti o zaplatenie 489,24 eur, t.j. v rozsahu 65,41 % a neúspech v rozsahu 34,59 % (258,68 eur). V zmysle § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 CSP súd priznal úspešnejšiemu žalobcovi voči žalovanej nárok na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 30,82 % (65,41 % - 34,59 %). O samotnej výške týchto trov konania bude v súlade s § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.